בג א מיי׳ פי״ב מהל׳ שמיטה

בד ב מיי׳ פ״ד מהל׳ פסולי

מוקדשין הלכה ז: בה ג ד ה מייי פ״ח מהלי ערכין הלי ח סמג עשין

יןנכ. ד מיי' פ"ד מהלכות עבודת יוה"כ הל' ג:

בל ז מיי שם פ״ב הלי ו:

בח ח ט מיי׳ שם פ״ג הלכה

במ י מיי׳ פ״ד מהל׳ שקלים

הלכה ח:

מוסף רש"י

נתעברה למוכר דכחינ

תמימה (ערכין לא:). דאמר ריש לקיש. נמס' תמורה

בפרה ולד חטאת (כב.) והתם

ומתרץ לה דהכי קתני שעברה שנתה ואבדה או אבדה ונמנאת בעלת מום (פטחים

צוט. כאילו היא עומדת

בבית הקברות. כל מקום שהיא רואין כאילו היא נבית

הקברות שחין כהן נכנס שם

לשוחטה ורועה עד שתסתאב ותימכר ויפלו דמיה נדבה

לשופרות שכתוב עליהן נדבה

ומקיינים בה את המובח, זה מדרשו של יהוידע הכהן במס׳

תמורה (כג:) שכל מותר

מחטאות מתות שהן הלכה

למשה מסיני (פחחים צו.).

קדש כהקדש, דכתיב כל חרם קדש קדשים וגו' (בכורות

נג.) קסבר סתם חרמים לבדק הבית דפלוגתא היא

בערכין (כח:) וכיון דהשתא ליכא בית המקדש אתי בהו לידי תקלה דמתהני מהקדש

ומעילה (ע"ז יג.). תיעקר. ללא לימי כה לידי תקלה (בכורות נג.). נועל דלת

לפניה. וחין לה מה מחכל ותמות (ע"ו יג:) והיא מתה מאליה. כרעב (בכורות שם).

ותקלה עצמה. אי חיישינן

רבינו חננאל

יאין בין (קדש) [חטאת] דעיברה (קדש) שנתו לרעייה אזלא. ומשני

רבא לא תני ר' יהודה כולז

לתקלה. כדתניא אין מקדישין

ואין מעריכין ואין מחרימין בזמן הזה, ואם הקדיש או העריך או החרים [בהמה]

תיעקר, נועל דלת בפניה ומתה מאליה. כסות וכלים ירקבו. מעות וכלי מתכות

יוליכם לים המלח. ותקלה

אצל שעיר כו׳ ואילו רוי אהרן לא קתני בוידוי דשעיו

המשתלח. ואסיקנא אטו

כהנים נפקי מכלל ישראל.

בית ישראל, כהנים בכלל

עמך בית ישראל הן. מסרו

והתוודה עליו את כל עונות

בני ישראל ושלח ביד איש

.כל איש ואפי׳ זר

תום' ישנים (המשך)

ואקשינן תוב והא (קדש) [חטאת] דעיב

דקתני

ושעברה שנתה כו׳

קלב: כו ה מיי מ״ד

םו.

בפרק מעשר בהמה (דף נג.) דלאחר חורבן בטלו מעשר

ואיך יתכן זה להיות והא רבי יוחנן

בן זכאי חי לאחר חורבן קלת מדתנן

משחרב בית המקדש התקין רבי

יוחנן בן זכאי והוא היה נשיא ואחריו

רבן גמליאל ולכל הפחות היה שנתים

נשיח עד שנתמנה רבי חלעור בן

עזריה כדמשמע בפרק תפלת השחר

(ברכות דף כו:) דקאמר אשתקד לעריה וכו' ואם כן היה רבי אלעזר

בן עזריה לכל היותר בשעת חורבן

בן ט"ו שהרי בן י"ח היה כשנתמנה

נשיא וזה היה שלש שנים אחר חורבן

לכל הפחות כדפרישית וקטן הוה

בימי הבית רק שנחים לפני החורבן

וקטן לאו בר אפרושי מעשר הוא

ובשביל אותם שנתים שהגדיל לפני

החורבן שאז היה מפריש לא הוה

ליה למימר כל שתה ושתה ויש לומר

אפוטרופום שלו היה מפריש אי נמי

לא בטלו מעשר בהמה לאלתר בתר

חורבן אי נמי י"מ הוה מעשר למלך

ולא נהירא דלא הוה ליה למימר

בהאי לישנאט:

בהמה משום תקלה ותימה דבפ' במה בהמה (שבת דף נד:) ר' אלעזר

ל) ופסחים לו חמורה כב]. ל) [פסחים כו. מנחרה כב.], ב) [ל"ל דתניא], ג) בכורות נג. ע"ז יג. [שקלים פ"ח ה"ד], ל י יגי [פקסים כ:], ה) רש"ח, 1) [גיר' ירושלי ונתוודה], 1) [עיין במשנה שבמשניות ומייע שס], ח) י"ק ל"ג גדולים, ט) [גיר׳ ירושל׳ ערשלא מליפורין], י) [לעיל סא. שבועות יג: מנחות לב.], כ) [כריתות יד.], () [עי' תוס' שנת נד: ד"ה הוהן, מ) ןעי תום׳ ע"ו יג. ד"ה ואם ותום׳ ערכין כט. ד"ה שקול ותוס" בכורות נג. ד"ה ואין],

תורה אור השלם

 בִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר
עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל ַבֵּעָ שָׁב יְּטָבֵּוּ אֶנְיְנָי הַעְּטְהָרוּ: וויקרא טז ל ויקרא טז ל

וסמר אהרן את שתי ני יְּבֶּבּן אַבְּיוּן אָתּר בְּּהַיּ יְדִיוֹ עֵל רֹאשׁ הַשְּעִיר הַחַיּ וְהַתְּוַדָּה עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרְאֵל וְאֶת כָּל בְּנֵי יִשְרָאַל וְאָוּג בְּי פִּשְׁעֵיהָם לְכֶל חַטאתָם וְנְתַן אֹתָם עַל ראש הַשְּעִיר וְשַׁלָּח בְּיִד אִישׁ עָתִּי הַמִּרְבָּרָה: ויקרא טו כא

הגהות הב"ח

(A) מתני' וכך היה אומר אנא השם (חטאו עוו פשעו) תתו הסט (מסמו שו פסעו) תח"מ ונ"ב ס"ח עוו פשעו חטאו וע"ל סוף דף ל"ה ובדף מ"ל ע"ב וע' עוד בדף ל"ו ע"ב: (ב) שם הלא בשם כפר נא (לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאו ושעוו ושפשעו) תח"מ ונ"ב ס"ח לעונות ולפשעים ולחטאים שעוו ושפשעו ועווטאו: (ג) שם מעשה והוליכו ערסלא מציפורי וישראל היה: (ד) רש"י ד"ה ואם נמעברה כו' אלא שס"ד. נ"ב אע"ג דבמס' ר"ה סוף דף ו' מבואר דגבי בכור חשבינן שנתו מיום שראוי להרלאה היינו מן יום השמיני ואילך א״כ כשיגיע יוה״כ אינו ראילך א״כ כשיגיע יוה״כ אינו רק שנה מ״מ שאני בכור דאינו ראוי לאכול כלל רק להרלאה לכשהוא מם ע״כ לא משנים לנה משעה שנולד אבל משביין ליה משעה שנולד אבל בסתם בהמה אע"פ שהוקדש אח"כ מ"מ חשבינן שנתו מיד משעה שנולד וק"ל:

משנה תטהרו והן במשנה במהרו והן אומרים ברוך כו' כל"ל ומן והכהנים וכו" עד פניהם ל"ג וועמ"ש רבינו בח"ח סי׳

זכי נוסי שיטהי מזר בנונמה שתא מליא, פי' שנח של חמה, רגלים לא מלו. ותימה דבתר כ"ב לאדר בתראה מנה (משם) ושמונהן בחדר ומעמוד ברחש ניסן והוה ליה למימר דכי מנ ריש ניסן. ופי׳ ר״ש בשלמ ריש ניסן. ר"ש בשלמא

ואומרים לו טול מהר ולא ואל

הגהות הגר"א

תום' ישנים לרבי משכחת לה דכיון דלית ליה למימר נתעברה שנה נתעברה [לו] משכחת לה שפיר

למימר. שהוא בן שלש: רואין אומה. דרך אותו הכבש חוץ לעורה וחוץ לעיר כדי שלא יוכלו הבבליים ליגע במשולח לפי שהיו רגילין לתלשו בשערו

בכל מקום שהיא כאילו עומדת בבית הקברות שאין הכהן יכול ליקרב אליה אבל לא מחטאות המתות היא אלא שאינה קריבה הלכך רועה עד שיפול בה מום ותימכר: משום מקלה. לקמן מפרש מאי תקלה: דחנן. דחיישינן לתקלה: אין מקדישין. שום דבר שסתם הקדש לבדק הבית ואין להן מקנה: ואין מחרימין. קסבר סתם חרמין לבדק הבית ופלוגתא היא במסכת ערכין (דף כח:): כל רועות. כל הני דאמור רבנו ירעו עד שיסתאבו ניחוש שמא יקריבם: והגך דלאו בני הקרבה נינהו. שחר רועות חינן עומדות ליקרב הני עלמן אלא דמיהן: לא טריד בהו. אינו מהרהר בהקרבתן ומסיח דעתיה מהקרבה דידהו: סד דבת הקרבה היא. ליוה"כ הבא טריד בהו לבו על הקרבתו ודילמא מקריב לה מקמי יוה"כ: **תנחי היא.** איכא דחיים ואיכא דלא חייש: יקרב בשני. בפסח שני ימכר לטמא ושהיה בדרך רחוקה: הא רבי. דאמר מפסח לפסח אפשר לו שלא עברה שנתו ואע"פ שהופרש לאחר שמונה ללידתו דאלו מחוסר זמן לא קדיש: וכן המעות. שהפרישו לפסח אל יקרבו לשנה הבאה ואיכא למאן דאמר יקרבו: בזרגבי' בא לו אצל שעיר. השתא הדר תנא למילתיה לאורויי בסדר העבודה וקאמר דלאחר שגמר כהן גדול מתן דמים של פר ושעיר כדסליק פירקין דהוליאו לו בא לו הכהן אצל שעיר המשתלח במקום שהעמידו שם כנגד בית שילוחו כדאמרן בפ' טרף בקלפי (לעיל ד' מא:): אלא שעשו כהנים קבע. שהרגילו לעשות את הכהנים קבע להיות מוליכים אותו ולא היו בית דין של כהנים מניחין את ישראל להוליכו: ערסלת. שם החיש: וכבש. כמין מעלה עשו לו שהוא גבוה ויולא

שנה צלח רגלים היכי משכחם לה בשלמא לרבי משכחת לה כגון דאקדשה בתר חג המלות מנוי שילהי אדר בחראה חג מלות היינו כ"ב בניסן ושנת לבנה שהיא שנ"ד לא מלאו עד כלא רגלים דדוקא בערי חומה לא בקדשים דהתם לא בעינן אלא שנת לבנה שנ"ד ולא חדש העיבור, והילכך נקט שילהי אדר בתראה. והשתא קשה דהכא משמע דלרבי בעינן אף בקדשים שנת חמה כבתי ערי חומה, ודוחק לדחות דה״ק הא לא קשיא כר׳ וגמרינן מיניה ושמעתא דראש השנה להפלם לינה בשל הן בקוב של מה מהלים היה המלח דהם להיה את היה של של היה של פקס לגמרי אלא באמציעיתו את השתחק השנה לה הנדמ מיניה. אלא כהיה לביעי דבמר כזה המלח דהם כל או דוקא שיכלה יום טוב של פסח לגמרי אלא באמציעיתו את ה וכיון שבחחילת הרגל לא הוקדש אותו רגל אינו מן המנין כדקאמר המם לעיל שהומם בחוך הרגל וחללו על אחר ועבר עליו כל הרגל,

ואם נחעברה נחעברה למוכר. ולא תחלט עד שיגיע באותו יום אין מקדישין. משום דחיישינן לתקלה והכי נמי אמרינן בבכורות באותו חדש שמכרה לו ולרבי משכחת לה כגון שהקדישו ביום שמיני ללידתו בערב יום הכפורים בשנה פשוטה וכי מטי יום הכפורים הבא אכתי לא מלו ליה שס"ה ימים אלא שס"ד ו": פר מאי איכא בן עזריה הוה מעשר מעדריה תריסר אלפי עגלי בכל שתא ושתא

אואם נתעברה נתעברה למוכר התינח שעיר פר מאי איכא למימר גזירה פר אמו שעיר ומשום גזירה ימות ועוד חמאת שעברה שנתה לרעיה אזלא דאמר ייריש לקיש בחמאת שעברה שנתה רואין אותה כאילו היא עומדת בבית הקברות ורועה אלא אמר רבא גזירה משום תקלה יי(דתנן) ייאין מקדישין ואין מעריכין ואין מחרימין בזמן הזה יואם הקדיש והעריך והחרים בהמה תיעקר פירות כסות וכלים ירקבו מעות וכלי מתכות יוליך הנאה לים המלח ואי זה הוא עיקור בנועל דלת לפניה והיא מתה מאליה תקלה דמאי אי תקלה דהקרבה אפילו כל רעיות נמי אי תקלה דגיזה ועבודה אפילו כל רעיות גמי לעולם תקלה דהקרבה והגך דלאו בני הקרבה נינהו לא מריד בהו הך דבת הקרבה היא מריד בה יותקלה עצמה תנאי היא דתניא חדא פסח שלא קרב בראשון יקרב בשני בשני יקרב לשנה הבאה ותניא אידך לא יקרב מאי לאו בתקלה פליגי לא דכ"ע ∞[לא] חיישינן לתקלה והכא בפלוגתא דרבי ורבנן קא מיפלגי ולא קשיא הא רבי הא רבנן והתניא וכן המעות אלא לאו שמע מינה בתקלה פליגי שמע מינה: מתני' יבא לו אצל שעיר המשתלח וסומך שתי ידיו עליו יומתודה וכך היה אומר אגא השם ישראל יומאו עוו פשעו לפניך עמך בית ישראל ישראל ישראל פי השם כפר נא לחטאים ולעונות ישראל ישר ולפשעים שחמאו ושעוו ושפשעו לפניך עמך בית ישראל ככתוב בתורת משה עבדך לאמר יכי ביום הזה יכפר עליכם למהר אתכם מכל חמאתיכם לפני ה' תמהרו

ואין מחרימין. פירש רש"י כמאן דאמר סתם חרמים לבדק הבית ור"י מפרש דאתיא אפי' כמאן דאמר לכהנים ואע"ג דשרו ולא שייך בהן תקלה הני מילי בתר דמטו ליד כהן אבל קודם לכן לא כדאמר בפ׳ כל פסולי המוקדשין (בכורות דף לב.) חרמים כל זמן שהם ביד בעלים הרי הן כהקדש לכל דבריהם ומועלין בהם ואם תאמר אי הכי מאי איריא בזמן הזה אפילו בזמן הבית נמי ויש לומר בומן הבית לשכיחי קדשים היו בקיאין וזהירין במילי קדושה אבל השתא דלא שכיחי לא זהירי אי נמי בזמן הבית שכיחי כהנים ולא היו לריכין הבעלים להשהותו בידם

ונותנין אותו לאלתר לכהן: פירות כסות וכלים ירקבו. תימה

דבערכין פרק המקדיש כע.) אמרינן ההוא גברא דאחרמינהו לנכסיה בפומבדיתא אתא לקמיה דרב יהודה אמר ליה זיל שקול ד׳ זוזי ושדי בנהרא ואמאי לא קאמר ליה כדתניא הכא פירות כסות וכלים ירקבו וכו' ויש לומר התם מיירי במקרקעי ואותם אין להם תקנה אלא בחילול דאי אמרינן יניחנה בורה ולא תיעבד ולא תזרע שדות בורות איכא טובא וליכא היכירא ואתי בה לידי תקלה וא״ת והא על כרחך מטלטלי נמי הוו מדפריך התם והא עובדא דפומבדיתא קרקע נמי הוה מכלל דמטלטלי נמי

הוה מיהו לא עשו תקנה בחילול אלא מקרקעי אבל מטלטלי עבוד להו כדמפרש הכא וכ"ש דניחא טפי דמקשה הש"ס בפשיטות במקרקעי נמי הוו ומנא ליה דילמא רק במטלטלי אלא על כרחך מקרקעי נמי הוו מדעבד מקנה בחילולש:

שיהא

יוהכהנים והעם העומרים בעזרה כשהיו [א]

שומעים שם המפורש שהוא יוצא מפי כהן

גדול היו כורעים ומשתחוים ונופלים על

פָניהָם ואומרים ברוַך שם כבוד מלכותו

לעולם ועד "מסרו למי שהיה מוליכו "הכל

יגדולים קבע ולא היו מניחין את ישראל

להוליכו אמר רבי יוםי מעשה והוליכו

שעשו לו יערםלא ⁽¹⁾ וישראל היה וכבש עשו לו

מפני הבבליים שהיו מתלשים בשערו

ואומרים לו מול וצא מול וצא: גמ' ואילו

בני אהרן עם קדושך לא קאמר מאן תנא

אמר ר' ירמיה דלא כרבי יהודה דאי כרבי יהודה הא אמר יש להם כפרה

בשעיר המשתלח אביי אמר אפילו תימא רבי יהודה אטו כהנים לאו בכלל

עמך ישראל נינהו: מסרו למי שמוליכו: ת"ר 20איש להכשיר את הזר עתי

להוליכו אלא שעשו הכהנים

ותקלה עצמה תנאי היא. הכא לא מייתי תנאי דפליגי בספ"ק דפסחים (דף כ:) בתקלה והתם לא מייתי הני תנאי דהכא משום דמיימי דמי לדמי: אמר רבי ירמיה דלא כרבי יהודה. מכאן אני מתרן מאי דפליגי ר' יהודה ור' שמעון בפ"ק דשבועות (דף יג:) דרבי יהודה סבר כהנים מתכפרין בשעיר המשתלח בשאר עבירות ולר"ש לית להו כפרה כלל בשעיר המשתלח וקאמר התם מ"ט דר' שמעון והוקשה לי אמאי לא קאמר טעמא דר"ש מדכחיב בפר שני וידויין ודם פר כדאמר בתר הכי בשלמא לר' שמעון היינו דבעינן שני וידויין ודם פר ונימא דהיינו טעמא דבעינן שני וידויין ולא כדמסיק התם לרבי יהודה כדתנא דבי רבי ישמעאל אחד לו ואחד לביתו מוטב שיבא זכאי ויכפר על החייב וכו' ומכאן יש לי לחרץ דעל כרחך ר' שמעון נמי אית ליה דתנא דבי רבי ישמעאל דהא רבי ירמיה מוקי למתניתין כר׳ שמעון ואפילו הכי תנן בוידוי ראשון דפר אני וביתי בפרק אמר להם הממונה (לעיל דף לה:) ובוידוי שני בפרק טרף בקלפי (לעיל דף מא:) חנן ובני אהרן וכו' ומפרש טעמא בגמרא (דף מג:) משום דרבי ישמעאל:

בה האי לישנא שכשהיא בבית הקברות אין יכולין להוליאה משם אלא תרעה (ורועה). אמר ומתני' דתמורה דפרק ולד

מטאס (כא, ב) מוקי המם אליביה ושקיל וטרי טובא. אם הקריש [1]העריך כו' (בהשה תעקר) והחרים בהשה תעקר. הקשה ה"ר יעקב מדאמריטן בערכין ריש פרק המקדיש שדהו [כט, א] ההוא גברא דאחרמיהה לעקר) והחרים בהשה תעקר. הקשה ה"ר זוזי ושדי בנהרא. ומירן ר"מ דהמם מיירי במקרקעי ולכך יש להם פדיון. והכי מוכח כל הסוגיא דהמם [ד]במקרקעי מיירי. אלא לאו ש"ש בתקלה פליגי. שמא ישמטנו בשאר ימות השנה ואפילו למאן דאמר פסח בשאר ימות השנה לא בעי עקירה דסתמא לאו לשמו קאי הא ודאי כיון שראוי לשנה הבאה בעי עקירה. והכי אמריט בממיד נשמט [פסחים סד, א] ש"מ בשאר ימות השנה בעי עקירה (ודאי) |ודמין כגון שהיו בעלים טמאי ממים שנידמין לפסח שני.

מהו דמימא כיון שמכח קמא קאמי כקמא דמי קמ"ל, ולהכי נקט שילהי אדר במראה כרי. ייש ספרים דגרסי המס כגון דאקדשיה (במר) [במוך] חג המניח לממר ביום שני וזהו כפיי רביטו. מ"ר. ע"כ מעמוד קודם חשאת שעיברה שנתה רואין באילו היא בבית הקברות בר'. משום דעיבור שנתה לא דמוי גמור הוא כמו האסרים אלא בא ממילא

: אצלנו עוד

תשהה עונותינו